

Wolvennieuws

- o **Maak kennis met wolvenconsulent Johan Wesselink**
- o **Nog geen subsidie aangevraagd voor wolfwerende afrastering?**
- o **Groeizaam weer; check uw afrastering**
- o **Veelgestelde vragen**
- o **Indicatie van nieuwe wolvenparen en welpen op de Veluwe**
- o **Wolveninformatie geactualiseerd**
- o **Wolven op de Veluwe in het nieuws**



Foto: Johan Wesselink

Maak kennis met wolvenconsulent Johan Wesselink

Voor veel veehouders is de drempel voor het nemen van wolfwerende maatregelen hoog. Toch is dit de beste manier om hun dieren te beschermen tegen de wolf. Daarom heeft de wolvencommissie per 1 september 2021 een wolvenconsulent aangesteld die veehouders op maat kan adviseren. Want hoe eerder en hoe meer veehouders maatregelen nemen om de wolf buiten te houden, hoe beter.

Wat doet de wolvenconsulent?

De wolvenconsulent adviseert dierhouders kosteloos over wolfwerende maatregelen, zowel op afstand (telefonisch, e-mail) als op locatie. Daarnaast biedt hij hulp bij het aanvragen van een subsidie. De focus ligt op de aangewezen wolvenleefgebieden, maar ook daarbuiten kan zijn hulp worden ingeroepen. Denk aan vragen als: Aan welke eisen moet je afrastering voldoen? ►

Welke materialen kan je gebruiken? Hoe pas je de afrastering in het landschap? Wat doe je met bosschages, toegangspoorten, sloten, greppels en hellingen? Welk onderhoud is nodig? Wat zijn de subsidiemogelijkheden? Hoe werkt het online aanvragen?

Conflictvrij samenleven met de wolf is een uitdaging. Het is makkelijker gezegd dan gedaan.

Hoe kan je de wolvenconsulent bereiken?

Mail je naam, organisatie (indien van toepassing) en telefoonnummer naar wolvencommissie@gelderland.nl en dan krijg je een voorstel voor een belafsprak. Indien gewenst kan Johan Wesselink ook op locatie komen kijken naar de persoonlijke situatie in het veld en welke preventieve maatregelen nodig zijn.

Wolvenconsulent Johan Wesselink: “Conflictvrij samenleven met de wolf is een uitdaging. Het is makkelijker gezegd dan gedaan. In het veld loopt de dierhouder tegen veel praktische zaken aan. Als wolvenconsulent wil ik hobbyhouders en boeren in Gelderland maximaal helpen om de stap te zetten naar werkbare wolfwerende voorzieningen voor hun dieren.”

Wie is Johan Wesselink?

Johan Wesselink (68 jaar) was vanaf 2015 – het jaar waarin de eerste wolf in Nederland werd gezien – tot zijn pensioen in oktober 2019 consulent faunazaken bij BIJ12. In die functie coördineerde hij alles rondom de wolf en was hij direct betrokken bij het opstellen van het eerste IPO-wolvenplan en de Faunaschade Preventie Kit Wolven. Vanaf november 2019 is hij als schade-taxateur wolvenschade actief in de noordelijke provincies en handelt hij schademeldingen af van landbouwhuisdieren, als de verdenking bestaat dat deze schade is veroorzaakt door een wolf. ■



**Nog geen subsidie aangevraagd voor
wolfwerende afrastering?**

In Gelderland vonden tot nu toe alle aanvallen van een wolf plaats op terreinen die geen wolfwerende maatregelen hadden getroffen. De noodzaak om vee te beschermen blijft dus hoog, maar het aantal subsidieaanvragen voor afrastering blijft achter.

Dit jaar is er voor 228 dieren circa 10 km afrastering aangelegd voor een toegekend bedrag van zo'n 30.000 euro (circa 120 euro per schaap). Dit betreft 15 aanvragen voor relatief kleine kuddes, van 3 tot 43 schapen. Dit aantal is beneden verwachting. ►

De wolvencommissie Gelderland probeert een goede basis te creëren voor innovatieve en doeltreffende maatregelen in de wolvenleefgebieden met subsidies en pilots. Enkele voorbeelden:

- Pilots bij de openstelling van de subsidie in augustus 2020
- Demo-opstelling met demodagen schaapskudde Epe-Heerde
- Pilot autowinder
- Online sessies Ede-Renkum en Heerde-Oldebroek
- Praktijknetwerk preventie wolvenschade (i.s.m. Platform KSG)
- Hulplijn, nieuwsbrieven en mailings aan schapen- en geitenhouders
- Aanstelling wolvenconsulent

Hoe krijgen we schapen- en geitenhouders over de drempel?

De wolven op de Veluwe veroorzaken relatief weinig aanvallen. Ten eerste is er voldoende wild beschikbaar en daarnaast zijn al in een vroeg stadium op de juiste plekken via de pilots maatregelen getroffen. Mogelijk zijn er ook al meer maatregelen getroffen dan de wolvencommissie weet. Het is aannemelijk dat dit tot weinig aanvallen heeft geleid. Helaas heeft dit ook een averechts effect: zonder de urgentie van aanvallen in de directe nabijheid zien veehouders blijkbaar geen noodzaak om wolfwerende afrastering te plaatsen.

Daarom wil de wolvencommissie graag input vanuit het veld: welke mogelijkheden zien de mensen in de praktijk? Hoe helpen we schapen- en geitenhouders over de drempel? Stuur je tips en aanbevelingen naar wolvencommissie@gelderland.nl of neem contact op met de leden van de wolvencommissie:

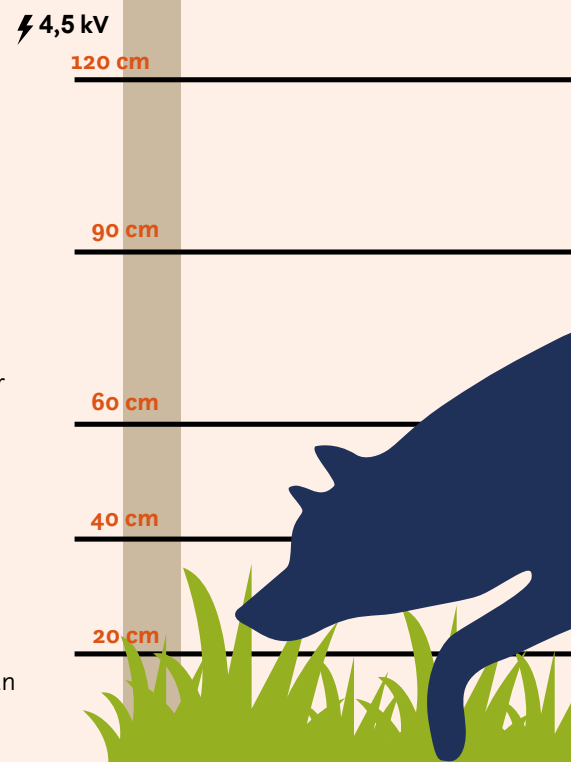
- Saskia Duives Cahuzak, vertegenwoordiger van Land- en Tuinbouw Organisatie Nederland (LTO)
- Gijsbert Six, vertegenwoordiger van Stichting Beheer Platform Kleinschalige Schapen- en Geitenhouders (KSG)
- Marjel Neefjes, vertegenwoordiger van de Vereniging Gescheperde Schaapskudden Nederland (VGSN)
- Gert-Jan Bloemendal, vertegenwoordiger van Gelders particulier grondbezit
- Michiel van der Weide, vertegenwoordiger van terreinbeherende organisaties
- Hans van der Hoeve, vertegenwoordiger van de gemeenten. ■

Groeizaam weer: check de afrastering

Het periodiek controleren en onderhouden van de afrastering is belangrijk, zeker bij groeizaam weer zoals in de afgelopen maanden:

- Controleer wekelijks de spanning (deze moet meer dan 4500 V bedragen).
- Houd schrikdraden vrij van begroeiing om spanningsverlies te vermijden.
- Maai regelmatig onder de draden door met een bosmaaier, zodat er geen gras of andere beplanting tegen de draden groeit.
- Controleer de hoogte van het onderste schrikdraad: deze mag niet hoger dan 20 cm van de grond hangen.
- Draai isolatoren naar boven of beneden op plaatsen waar de ondergrond ongelijk is, al dan niet met een extra paaltje.

Je kunt ook zorgen voor een schrikdraadapparaat met meer watt of joule, zodat er een grotere impuls door de omheining gaat. Hiermee kan je een eventueel lek opvangen, maar de schok is wel groter.



Antwoorden op veelgestelde vragen



De schaapskudde in Hoog Buurlo is in juli gestart met kuddebewakingshonden. Kan een schapenhouder hiervoor subsidie krijgen?

De inzet van afrastering met stroomdraden biedt in principe een goede bescherming voor een schaapskudde. Kuddebewakingshonden kunnen een extra bescherming geven, maar het gebruik van kuddebewakingshonden heeft ook veiligheidsrisico's, bijvoorbeeld als ze in te nauw contact komen met recreanten. Zeker in het dichtbevolkte Nederland met relatief kleine kuddes en drukbezochte recreatiegebieden kan dat zorgen voor problemen. Want kuddebewakingshonden zijn geen aibare dieren: ze kunnen gevaarlijk zijn voor vreemde honden en zelfs voor mensen. Actieve kuddebewakingshonden laten bovendien behoorlijk van zich horen wat voor omwonenden hinderlijk kan zijn. Daarom is een deugdelijk elektrisch raster nog steeds nodig om de schapen en de honden niet alleen af te scheiden van wolven, maar ook van bewoners, recreanten en andere voorbijgangers. Daarnaast is het trainen van kuddewaakhonden arbeidsintensief en het vraagt een financiële investering voor de opleiding, de voeding en het onderhoud. Dat alles dus naast de kosten voor de afrastering. Daarom vindt de commissie de inzet van kuddebewakingshonden vooralsnog geen praktische preventiemaatregel in Gelderland om subsidie aan te verlenen.



Wie wil de autowinder testen in de praktijk?

In de vorige editie vroeg de wolvencommissie welke schapenhouders ervaringen willen opdoen met de autowinder. Er is al één schapenhouder die zich heeft aangemeld, maar er is nog plaats. Ben je als professionele schapenhouder met meer dan 100 schapen geïnteresseerd om te testen hoe een autowinder in de praktijk inzetbaar is? Er is hiervoor innovatiebudget beschikbaar, overeenkomstig met de subsidieregeling.

→ Neem contact op met wolvencommissie@gelderland.nl

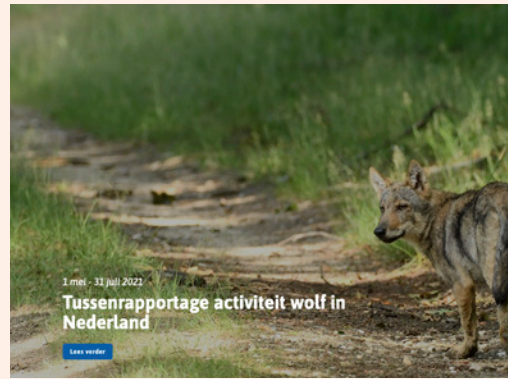


In België zijn onlangs aanvallen van een wolf gemeld op koeien en pony's. Komt er in Gelderland ook een vergoeding voor het nemen van preventiemaatregelen bij 'overige' dieren?

Vanwege de actualiteit behandelen we deze vraag opnieuw. Schade door wolven beperkt zich niet tot schapen en geiten. De wolvencommissie adviseert alle dierhouders om passende maatregelen te treffen. De gewenste uitbreiding van het schadepreventieplan naar overige landbouwhuisdieren en hobbydieren speelt niet alleen in Gelderland. Het overleg hierover wordt landelijk gevoerd en de uitkomsten zijn onderdeel van het nieuwe interprovinciale wolvenplan wat begin 2022 verschijnt. De wolvencommissie Gelderland staat positief tegenover een vergoedingsregeling voor alle wolf-gevoelige dieren, maar het is aan de provincies om hier keuzes in te maken.

Indicatie van nieuwe wolvenparen en welpen op de Veluwe

Uit de driemaandelijke tussenrapportage van BIJ12 over de wolf van 14 september blijkt dat er op de Veluwe twee indicaties zijn van paarvorming (noordelijk deel Noord-Veluwe en Midden-Veluwe), naast de bestaande roedel op de Noord-Veluwe.



Er zijn dit jaar zes jongen geboren op de Noord-Veluwe. Deze zijn gezien op camerabeelden. Dit is het derde jaar op rij dat er nieuwe welpen geboren zijn. Daarnaast geeft de rapportage inzicht in de activiteit van de wolf in de periode 1 mei tot 31 juli 2021. [Lees hier het volledige verslag.](#)

Wolveninformatie geactualiseerd

Op 6 oktober zijn twee rapporten gepubliceerd, namelijk de factfinding study: 'De wolf terug in Nederland' en de juridische analyse 'De juridische bescherming van de wolf in Nederland en in een aantal andere Europese landen'. Beide rapporten bieden een actueel overzicht van de laatste stand van zaken en geven de feitelijke kennis weer.

De factfinding study: 'De wolf terug in Nederland' geeft antwoord op vragen die in de maatschappij leven over de wolf, zoals: waar komen de wolven die in Nederland leven oorspronkelijk vandaan? Waar in Nederland kunnen wolven duurzaam leven? Wat zijn de mogelijke gevolgen voor de verkeersveiligheid en recreatie?

Bouwstenen Interprovinciaal wolvenplan 2022

De juridische analyse geeft duidelijkheid over de juridische status van de wolf in Nederland. Ook geeft het rapport antwoord op uiteenlopende juridische vragen die spelen in de maatschappij. De rapporten kunnen worden gezien als bouwstenen voor de in 2022 te verschijnen geactualiseerde versie van het Interprovinciaal wolvenplan, waaraan momenteel wordt gewerkt.

Beide rapporten zijn hier te downloaden:

- [Factfinding study 'De wolf terug in Nederland'](#)
- [Juridische analyse 'De juridische bescherming van de wolf in Nederland en in een aantal andere Europese landen'](#)

Wolven op de Veluwe in het nieuws

Film: De terugkeer van de wolf in Nederland

(De Stentor – 28 juli)

Wolf doodde al tientallen moeflons in park De Hoge Veluwe

(Omroep Gelderland, 18 sept)

Wolvenconsulent helpt veehouders met weren wolf

(De Boerderij – 9 sept)

De wolvencommissie bestaat uit vertegenwoordigers van de schapen- en geitenhouderij, terreineigenaren en gemeenten. Het is haar taak om dierhouders te informeren over en te betrekken bij het besluitvormingsproces over de schadepreventiemaatregelen. De commissie is op 21 mei 2019 ingesteld door Gedeputeerde Staten van Gelderland en staat onder leiding van Pieter van Geel.